

Spis treści

I. Pracownia fotograficzna

A. Pomieszczenia w pracowni fotograficznej	9
1. Atelier	10
2. Ciemnia negatywowa	11
3. Ciemnia pozytywowa	12
4. Suszarnia z urządzeniami do płukania	13
5. Wykończalnia	14
6. Retuszernia	15
B. Wyposażenie osobiste	15
C. Dokumentacja techniczna wykonywanych ćwiczeń	16

II. Materiały światłoczułe i ich obróbka

A. Sporządzanie wywoływacza	19
1. Cel wykonania ćwiczenia	19
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	20
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	20
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	21
a) Reakcja wywoływania	21
b) Rodzaje wywoływaczy	21
c) Składniki wywoływaczy i ich funkcje	24
d) Sporządzanie wywoływacza	25
5. Zestawienie wyników i wnioski	27
B. Sporządzanie utrwalacza	27
1. Cel wykonania ćwiczenia	27
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	27
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	28
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	28
a) Reakcja utrwalania	28
b) Przygotowanie utrwalacza	29
c) Zużywanie się i kontrola utrwalacza	30
5. Wnioski	31
C. Fotogram przedmiotu nieprzezroczystego	31
1. Cel wykonania ćwiczenia	31
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	32
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	32

4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	32
a) Pojęcie fotogramu	32
b) Naświetlanie i obróbka chemiczna fotogramu	33
c) Wykonanie próbek naświetlania	36
5. Zestawienie wyników	37
6. Wnioski	38

D. Suszenie papierów fotograficznych 38

1. Cel wykonania ćwiczenia	38
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	38
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	38
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	38
a) Kontrola wypłukania fotogramu	39
b) Roztwór zmniejszający napięcie powierzchniowe	39
c) Płaska suszarka elektryczna	39
d) Bębnowa suszarka elektryczna	41
e) Suszenie papierów matowych	42

E. Fotogram przedmiotu półprzezroczystego 42

1. Cel wykonania ćwiczenia	42
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	42
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	43
4. Uzasadnienie teoretyczne	43
5. Wskazówki praktyczne	43
6. Zestawienie wyników i wnioski	45

F. Fotokopia wykonana metodą prześwietleniową 45

1. Cel wykonania ćwiczenia	45
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	46
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	46
4. Uzasadnienie teoretyczne	46
5. Wskazówki praktyczne	47
6. Zestawienie wyników	47
7. Wnioski	47

III. Fotografowanie nieruchomych przedmiotów płaskich

A. Wykonanie reprodukcji kreskowej 48

1. Cel wykonania ćwiczenia	48
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	48
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	49
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	49
a) Pojęcie reprodukcji	49
b) Aparat fotograficzny atelierowy	50
c) Ładowanie błon płaskich (arkuszowych) do kaset	51
d) Ustawienie i oświetlenie oryginału płaskiego	53
e) Ustalanie warunków naświetlania metodą prób	54
5. Zestawienie wyników i wnioski	54

B. Wykonanie reprodukcji półtonowej w określonej skali odwzorowania 55

1. Cel wykonania ćwiczenia	55
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	55
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	55
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	57
5. Zestawienie wyników i wnioski	59

C. Kopiowanie optyczne 59

1. Cel wykonania ćwiczenia	59
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	59
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	60
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	60

a) Kopiowanie optyczne	60
b) Powiększalniki	60
c) Przygotowanie powiększalnika do pracy	61
d) Zjawisko Calliera	63
e) Wykonywanie próbek powiększeń	63
f) Powiększanie	66
5. Zestawienie wyników i wnioski	67

IV. Uczulenie spektralne materiałów fotograficznych

A. Reprodukcja oryginału barwnego	69
1. Cel wykonania ćwiczenia	69
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	69
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	70
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	70
a) Uczulenie spektralne materiałów fotograficznych	70
b) Ustalanie warunków naświetlania za pomocą światłomierza	71
c) Wskazówki praktyczne do wykonania ćwiczenia	75
5. Zestawienie wyników i wnioski	75
B. Zmiana reprodukcji luminancji barwnej plamy	76
1. Cel wykonania ćwiczenia	76
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	76
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	76
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	77
5. Zestawienie wyników i wnioski	78

V. Retusz fotograficzny

A. Wstęp do retuszu mechanicznego	79
1. Cel wykonania ćwiczenia	79
2. Sprzęt i materiały potrzebne do wykonania ćwiczenia	79
3. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	80
B. Retusz mechaniczny negatywu	80
1. Cel wykonania ćwiczenia	80
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	81
3. Materiały potrzebne do wykonania ćwiczenia	81
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	81
C. Osłabianie negatywu	83
1. Cel wykonania ćwiczenia	83
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	83
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	83
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	83
a) Retusz chemiczny	83
b) Osłabianie	83
5. Zestawienie wyników i wnioski	86
D. Retusz pozytywu	86
1. Cel wykonania ćwiczenia	86
2. Sprzęt i materiały potrzebne do wykonania ćwiczenia	86
3. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	87

VI. Fotografowanie nieruchomych przedmiotów trójwymiarowych

A. Głębokość ostrości	88
1. Cel wykonania ćwiczenia	88
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	89

3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	89
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	89
a) Pojęcie głębokości ostrości	89
b) Wykorzystanie głębokości ostrości	91
5. Zestawienie wyników i wnioski	92
B. Kompozycja obrazu	94
1. Cel wykonania ćwiczenia	94
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	94
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	94
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	95
a) Kompozycja obrazu	95
b) Aparat małoobrazkowy lustrzany z pryzmatem pentagonalnym	99
c) Ładowanie kaset małoobrazkowych	100
d) Wywoływanie w koreksie	101
e) Wskazówki praktyczne	103
5. Zestawienie wyników i wnioski	104
C. Krajobraz	104
1. Cel wykonania ćwiczenia	104
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	104
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	105
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	105
a) Zdjęcia krajobrazowe	105
b) Aparat lustrzany 6×6 cm	106
c) Wskazówki praktyczne	108
5. Zestawienie wyników i wnioski	109
D. Architektura	109
1. Cel wykonania ćwiczenia	109
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	109
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	109
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	111
a) Rodzaje zdjęć architektonicznych	111
b) Odległość przedmiotowa i zniekształcenia perspektywiczne	112
c) Perspektywa powietrzna i zmiany kontrastu	114
d) Głębokość ostrości jako forma wyrazu	115
e) Wskazówki dodatkowe	115
5. Zestawienie wyników i wnioski	116
E. Architektura wnętrz	116
1. Cel wykonania ćwiczenia	116
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	116
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	117
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	117
5. Zestawienie wyników i wnioski	119

VII. Zdjęcia katalogowe

A. Zdjęcia katalogowe tkanin	120
1. Cel wykonania ćwiczenia	120
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	120
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	121
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	121
5. Zestawienie wyników i wnioski	122
B. Zdjęcia katalogowe przedmiotów ze skóry	123
1. Cel wykonania ćwiczenia	123
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	123
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	123
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	123
5. Zestawienie wyników i wnioski	124

C. Zdjęcia katalogowe przedmiotów z drewna lub tworzywa sztucznego	124
1. Cel wykonania ćwiczenia	124
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	125
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	125
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	125
a) Przedmioty drewniane	125
b) Przedmioty z tworzyw sztucznych	126
5. Zestawienie wyników i wnioski	126
D. Zdjęcia katalogowe przedmiotów ze szkła	126
1. Cel wykonania ćwiczenia	126
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	127
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	127
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	127
a) Szkło	127
b) Porcelana i ceramika	128
5. Zestawienie wyników i wnioski	129
E. Zdjęcia katalogowe przedmiotów z metalu	129
1. Cel wykonania ćwiczenia	129
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	129
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	130
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	130
5. Zestawienie wyników i wnioski	131
VIII. Fotografowanie postaci ludzkiej	
A. Oświetlenie twarzy ludzkiej: przednie, górne, boczne, dolne	133
1. Cel wykonania ćwiczenia	133
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	133
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	133
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	133
a) Oświetlenie przednie	134
b) Oświetlenie boczne	134
c) Oświetlenie górne	134
d) Oświetlenie dolne	136
5. Zestawienie wyników i wnioski	136
a) Oświetlenie przednie	136
b) Oświetlenie boczne	137
c) Oświetlenie górne	137
d) Oświetlenie dolne	137
B. Oświetlenie twarzy ludzkiej przednio-górno-boczne	137
1. Cel wykonania ćwiczenia	137
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	137
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	138
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	138
5. Zestawienie wyników i wnioski	139
C. Zdjęcia do dowodu osobistego i zdjęcia legitymacyjne	139
1. Cel wykonania ćwiczenia	139
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	139
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	139
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	140
5. Zestawienie wyników i wnioski	141
D. Technika wysokiego klucza i niskiego klucza	142
1. Cel wykonania ćwiczenia	142
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	142
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	142
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	142
a) Technika wysokiego klucza („high-key”)	142
b) Technika niskiego klucza („low-key”)	145

E. Zdjęcia portretowe	145
1. Cel wykonania ćwiczenia	145
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	146
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	146
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	146
5. Zestawienie wyników i wnioski	151

IX. Zdjęcia reportażowe i reklamowe

A. Reportaż w naturalnych warunkach oświetleniowych	152
1. Cel wykonania ćwiczenia	152
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	153
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	153
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	153
5. Zestawienie wyników i wnioski	155
B. Reportaż z lampą błyskową	156
1. Cel wykonania ćwiczenia	156
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	156
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	156
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	156
5. Zestawienie wyników i wnioski	160
C. Pasportyzacja	160
1. Cel wykonania ćwiczenia	160
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	160
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	161
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	161
5. Zestawienie wyników i wnioski	163
D. Zdjęcia reklamowe	163
1. Cel wykonania ćwiczenia	163
2. Sprzęt potrzebny do wykonania ćwiczenia	163
3. Materiały i odczynniki potrzebne do wykonania ćwiczenia	163
4. Uzasadnienie teoretyczne i wskazówki praktyczne	163
a) Zdjęcia z dziedziny mody	164
b) Zdjęcia wyrobów przemysłowych	165
c) Zdjęcia artykułów żywnościowych	166
5. Zestawienie wyników i wnioski	166
Wykaz literatury	167